

Бурик Ю. Р. – студент I курсу факультету економіки та управління

СНУ імені Лесі Українки

Коротя М. І. – аспірант I року навчання

СНУ імені Лесі Українки

Павлов К. В. – кандидат економічних

наук, доцент кафедри аналітичної

економіки та природокористування

СНУ імені Лесі Українки

Вдосконалення альтернативних джерел енергії у виробничому процесі

Постановка проблеми. На сьогодні країна переживає не найкращий період в енергетичному секторі. Залежність від імпортування енергоносіїв, деструктивний стан в електроенергетиці веде до пошуків запровадження альтернативних джерел енергії. З даного приводу в Україні було прийнято низку заходів та законопроектів, щодо збільшення використання альтернативного палива для підприємницьких та споживчих цілей.

Мета дослідження.

Метою дослідження є вивчення шляхів вдосконалення альтернативних джерел енергії у виробничому процесі.

Результати дослідження. У вересні 2016 р. було проведено міжнародну конференцію «Енергія з біомаси», за результатами якої прийнято стратегічні плани щодо підтримки Національного плану дій з відновлюваної енергетики. В рамках якого передбачено до 2020 р. збільшення обсягів заміщення природного газу біопаливом до 7,20 млрд. м³/ рік станом на 2020р. [1].

На сьогодні в країнах ЄС значної популярності здобуло опалення будинків за допомогою котлів на твердій біомасі. До альтернативних видів твердого палива відносять продукцію та відходи лісового господарства, твердопаливні гранули та брикети вироблені з цієї продукції. Використання енергії з біомаси для опалення шкіл, університетів, лікарень стало звичайним явищем у цих країнах. При спалюванні 10 кг деревних гранул виділяється стільки ж енергії, скільки при спалюванні: 10 кг кам'яного вугілля або 16 кг деревини, 48 м³ газу та 50 л. дизельного палива.

Попит на гранули та устаткування для їх використання зростає прямопропорційно цінам на нафту та газ. Найбільшими споживачами пелет є Данія, Швеція, Німеччина, Італія, Франція та Великобританія. Це явище позитивно відображається і на промисловості України, адже для українських підприємств відкриваються нові можливості експорту продукції та значний ринок збуту продукції. Проте, через високі стандарти багато вітчизняних підприємств не спроможні відповідати потребам країн-експортерів [3].

Конкуренцію твердопаливним гранулам складають деревні паливні брикети. Це подрібнені залишки деревини, що були спресовані під великим тиском у брикети. Теплотворність такого виду альтернативного палива складає близько 4400–5000 Ккал/кг. Виробництво таких брикетів значно дешевше за твердопаливні гранули. Відсутні також вимоги до стандартів якості, які можна спостерігати при виробництві пелет. У країнах ЄС існує стабільний попит на дану продукцію, оскільки за останнє десятиліття стрімко зростає тенденція встановлення котлів на біомасі з деревини у приватних будинках [2].

В Україні починає зароджуватися поняття плантаційного лісорозведення, з подальшою переробкою продукту на альтернативні джерела енергії, а саме вище перерахованих твердопаливних гранул та деревних брикетів. Найкраще підходить до посадки, так звана «енергетична верба». Ця порода дерев є найменш вибагливою, що дає можливість вирощувати їх на всій території України. Вона являється екологічно чистою сировиною, для подальшої її переробки на брикети чи гранули.

Температура горіння сухої деревної маси є рівною температурі горіння хвойних порід дерев від 15 до 20 МДж/кг. Приріст 1,5–2,5 метри в рік. З одного гектару енергетичної верби можна отримати до 45–60 тонн сухої маси раз на три роки. Теплотворність брикетів з верби становить 24–32 МДж/кг, що є в 1,5–2,0 рази вищою від показника інших деревних порід. Економія в порівнянні з газом сягає близько 60–75 %. До того ж, при спалюванні не виділяється вуглець, що сприяє збереженню екології. Після спалювання залишається зола, яка з економічної та сільськогосподарської точки зору може бути використана, як добриво. В Україні даний напрямок лише розпочинає освоюватися, хоча на даний момент засаджено не один гектар енергетичної верби.

Висновки. Отже, врахувавши досвід провідних країн, потрібно залучати іноземних інвесторів до культивування та розширення площ

«енергетичної верби» на території України. З потребою переходу діяльності промислових та лісозаготівельних підприємств до альтернативних видів палива, варто збільшувати їх фінансування.

Джерела та література

1. Конференція «Енергія з біомаси» 2016 - шлях до конкурентного ринку тепла в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://aw-therm.com.ua/konferenciya-energiya-z-biomasi-2016-shlyah-do-konkurentnogo-rinku-tepla-v-ukrayini>
2. Павлов К.В. Стан та перспективи інвестиційного розвитку міста Луцька / К. В. Павлов, М. О. Величко // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. серія «економічні науки». – 2011, №22 (№219). – С. 25–30.
3. Стрішенець О. М. Економічна теорія: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / О. М. Стрішенець, Л. В. Єлисеєва, В. І. Ліщук. – Луцьк: СНУ ім. Лесі Українки, 2014. – 240 с.

Волинець І. Г. – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства СНУ імені Лесі Українки
Кравцова О. – студентка IV курсу факультету економіки та управління СНУ імені Лесі Українки

Аналізування сучасного розвитку лісового господарства Волинської області

Постановка проблеми. Діяльність лісогосподарських підприємств належить до тих видів економічної діяльності, частка яких у структурі економіки України є незначною: вартість виробленої ними продукції у загальній структурі внутрішнього валового продукту країни традиційно складає 0,34–0,46 % [2, 3]. Разом з тим, від ефективності її здійснення залежить соціо-еколого-економічний розвиток нашої держави. Так, деревина, що є основним продуктом лісогосподарських підприємств і найбільш поширеним та універсальним матеріалом, має велике значення в економіці країни і суттєвий вплив на розвиток багатьох галузей – промисловості, транспорту, будівництва тощо [1].